

Inhoud

INLEIDING

- 6 Hoe gebruikt u deze taalgids?
- 6 Uitspraakregels, woordenlijst
- 7 Inleiding tot het Portugees
- 8 De klemtoon en andere moeilijkheden

KORTE GRAMMATICA

- 10 Lidwoorden
- 10 Zelfstandige naamwoorden
- 11 Bijvoeglijke naamwoorden
- 11 Bezittelijke voornaamwoorden
- 12 Persoonlijke voornaamwoorden
- 13 Werkwoorden
- 15 Zinsbouw
- 15 Uitspraakregels

- 18 In Portugal gangbare afkortingen

ALGEMENE UITDRUKKINGEN

- 19 Dagelijkse woorden en zinnen
- 19 Voorzetsels, voegwoorden enz.
- 20 Enkele bijvoeglijke naamwoorden
- 21 Taalproblemen
- 22 Begroetingen
- 24 Contacten leggen
- 24 Op bezoek
- 25 Gelukwensen
- 25 Telwoorden, rekenen
- 27 De tijd
- 29 Data, seizoenen, (feest)dagen
- 30 Het weer

AAN DE GRENS

- 33 Pascontrole
- 34 Douane

OP DE WEG

- 35 Vervoermiddelen
- 36 Een auto huren
- 37 Vragen onderweg
- 39 Parkeren, bekeuringen

OPENBAAR VERVOER

- 42 Bus, tram en metro
- 43 Trein
- 46 Vliegtuig
- 48 Boot
- 49 Taxi

TANKEN, PECH, ONGEVALLLEN

- 50 Bij het tankstation
- 51 Reparaties
- 52 Onderdelen van de auto
- 55 Onderdelen van de (motor)fiets
- 56 Aard van de beschadiging
- 57 Een ongeval op de weg

OVERNACHTEN

- 59 Vragen onderweg
- 59 Bij de receptie van het hotel
- 62 Gehandicapten
- 63 Inlichtingen, service, klachten
- 66 Kamperen buiten de camping
- 67 Bij de receptie van de camping
- 69 De uitrusting
- 70 Onderdelen van tent en caravan
- 71 Faciliteiten

ETEN EN DRINKEN

- 73 Soorten eet- en drinkgelegenheden
- 73 Gesprekken met het personeel
- 75 Enkele losse uitdrukkingen
- 75 Hoe wilt u het gebakken hebben?
- 76 **Menuwoordenlijst**

Weet
wat je
eet!

96 Spreekwoorden en gezegden

UITGAAN

97 Wat is er te doen?

98 Bioscoop en theater

99 Discotheek en nachtclub

100 Flirten en romantiek

104 Uit met de kinderen

PROBLEMEN IN DE STAD

105 De weg vragen

107 Er is iets gebeurd / Bij de politie

MEDISCHE HULP

111 Hulp vragen

112 Bij de arts/tandarts

115 Ziekteverschijnselen

117 Lichaamsdelen

118 Ingewanden

119 Beenderen, gewrichten, spieren, organen

119 Bij de apotheek

120 In het ziekenhuis

BANK, POST, TELEFOON, INTERNET

121 Bij de bank

122 Op het postkantoor

124 Telefoneren

126 Internet

SPORT EN RECREATIE

127 Aan het strand / In het zwembad

129 Watersport

131 Paardrijden

131 Een fiets huren

132 Wandelen, klimmen

133 Golf

133 Voetbal

134 Andere sporten

134 Ontspannen

WINKELN

135 De weg vragen

135 Gesprekken met het winkel-
personeel

141 Kleuren, variëteiten

141 Maten, gewichten, hoeveelheden

141 Levensmiddelen, groenten,
fruit enz.

143 Drogisterijartikelen

145 Kleding en schoenen

149 Boeken, tijdschriften, schrijfwaren

150 Juwelen en horloges

152 Opticiën

152 Rookartikelen

153 Wasserette en reiniging

153 Kapper

155 Schoonheidssalon

155 Elektronica

155 Speelgoed

TOERISME

156 Bij de VVV

158 Museumbezoek

160 In kastelen, kerken enz.

WOORDENLIJST

161 Nederlands - Portugees

231 Portugees - Nederlands

Inleiding

HOE GEBRUIKT U DEZE TAALGIDS?

Het nut van taalgidsen wordt wel eens in twijfel getrokken. De gebruikers ervan lijken daar echter anders over te denken. Zoveel nutteloze zinnen staan er echt niet in en veel zinnen die op het oog overbodig lijken, kunnen opeens heel goed van pas komen als u onverwachts in een bepaalde situatie verzeild raakt. Zelfs zonder enige voorkennis kunt u zich in veel gevallen toch aardig verstaanbaar maken. En bent u wel in de taal ingeburgerd, dan is een taalgids een aardige aanvulling op uw studieboeken.

Bij het samenstellen van deze gids zijn we ervan uitgegaan dat de zinnen waarmee u een gesprek opent kort moeten zijn. Negen van de tien vreemdelingen die u aanspreekt, zullen u onmiddellijk als buitenlander herkennen en alleen al daarom verwachten zij niet dat u met prachtige volzinnen aankomt. Kennis van zo veel mogelijk woorden, zelfstandige of bijvoeglijke naamwoorden waarmee u uw wensen kenbaar kunt maken, gaat bij ons boven allerlei toevoegingen die de zinnen onnodig lang maken.

U zult zien dat we steeds de Nederlandse zin laten volgen door een Portugese (in het **blauw**) en daarna door een regel (mager gezet) waarin we de uitspraak zo goed mogelijk weergeven (mager gezet). Het grote probleem is natuurlijk het antwoord dat de aangesprokene zal geven. In veel gidsen heeft de samensteller al meteen een pasklaar antwoord bedacht, maar het zou wel erg toevallig zijn wanneer u net dat voorgebakken antwoord krijgt. Veel van die 'terugpraatzinnen' (herkenbaar aan het driehoekje ◀ dat eraan voorafgaat) zult u in onze taalgids dan ook niet vinden; liever geven we weer een flink aantal woordenlijstjes waarin u vast wel woorden terugvindt die u ook herkent in de waterval van Portugese woorden die over u wordt uitgestort zodra u zelf uitgesproken bent.

UITSPRAAKREGELS, WOORDENLIJST

Deze taalgids is onderverdeeld in een aantal hoofdstukken die even zovele situaties weergeven die u op reis kunt tegenkomen: de grenscontrole, de reis door het land, het onderdak, het bezoek aan een bank of postkantoor, medische en technische hulp, het winkelen, sport en recreatie.

Bij de meeste onderwerpen geven we wat korte achtergrondinformatie en tips, gevolgd door de eerste zinnen waarmee u het gesprek kunt openen.

Het grootste probleem bij de samenstelling van deze taalgids was het weergeven

Het Portugees kent twee werkwoorden voor het Nederlandse werkwoord zijn: **ser** en **estar**. Het werkwoord **ser** wordt gebruikt voor situaties en hoedanigheden van blijvende aard: ik ben oud - (eu) **sou velho**. Het werkwoord **estar** wordt gebruikt voor tijdelijke situaties en bovendien altijd als men 'zijn' kan vervangen door 'zich bevinden': ik ben moe - (eu) **estou cansado**; ik ben in Portugal - (eu) **estou em Portugal**.

De vervoeging van de onregelmatige werkwoorden is zeer gecompliceerd. We willen volstaan met enkele belangrijke, waarvan u de vervoeging gewoon uit het hoofd zult moeten leren (alleen de onregelmatige vervoegingen zijn vet gezet):

	fazer doen, maken	poder kunnen, mogen	dizer zeggen	trazer brengen	
eu	faço	posso	digo	trago	
tu	fazes	podes	dizes	trazes	
você	faz	pode	diz	traz	
ele/ela	faz	pode	diz	traz	
nós	fazemos	podemos	dizemos	trazemos	
vocês	fazem	podem	dizem	trazem	
eles/elas	fazem	podem	dizem	trazem	
	ver zien	saber weten	querer willen	ler lezen	
eu	vejo	sei	quero	leio	
tu	vês	sabes	queres	lês	
você	vê	sabe	quer	lê	
ele/ela	vê	sabe	quer	lê	
nós	vemos	sabemos	queremos	lemos	
vocês	vêem	sabem	querem	lêem	
eles/elas	vêem	sabem	querem	lêem	
	pedir vragen	ir gaan	vir komen	pôr leggen, zetten	dar geven
eu	peço	vou	venho	ponho	dou
tu	pedes	vais	vens	pões	dás
você	pede	vai	vem	põe	da
ele/ela	pede	vai	vem	põe	da
nós	pedimos	vamos	vimos	pomos	damos
vocês	pedem	vão	vêm	põem	dão
eles/elas	pedem	vão	vêm	põem	dão

ZINSBOUW

In de zin wordt doorgaans eerst het onderwerp genoemd, daarna komt het werkwoord, dan het lijdend of meewerkend voorwerp, indien aanwezig, en helemaal aan het eind van de zin komen de bijwoordelijke bepalingen. Deze laatste kunnen ook helemaal aan het begin van de zin komen, indien benadrukt:

(Eu) *tenho amigos em Portugal*

Ik heb vrienden in Portugal

Em Portugal tenho amigos

In Portugal heb ik vrienden

De ontkenning wordt gevormd door plaatsing van het woord *não* voor het werkwoord:

Não tenho amigos

Ik heb geen vrienden

De **vragende vorm** wordt gevormd door de toon van de zin. In de bevestigende zinnen gaat de toon aan het eind van de zin omlaag, in de vragende zinnen omhoog. Verder verandert er niets; de volgorde van de woorden blijft dus hetzelfde. U zult begrijpen dat het belangrijk is, dat u zich de kunst van het 'vragende toontje' eigen maakt. Anders zult u vaak geen antwoord krijgen op uw vragen. Men zal namelijk denken dat u iets vertelt en niet vraagt. In geschreven vorm blijkt uitsluitend uit het vraagteken dat het de vragende variant betreft. Alleen wanneer men de nadruk op het onderwerp wil leggen, komt dit achter het werkwoord.

UITSPRAAKREGELS

In het Portugees wordt veelvuldig gebruikgemaakt van accenten. Het acento agudo (´) geeft o.m. aan dat de klemtoon op de betreffende lettergreep valt. Ook kan het aangeven dat de letter waar het op staat meer gesloten moet worden uitgesproken, precies andersom dan in het Frans, dus *ré* = *rè*.

Het acento grave (`) heeft uitsluitend betrekking op de uitspraak van de **a** en maakt deze letter juist meer open. Dit accent komt uitsluitend voor in de woorden *à* = *aa*, *às* = *aasj*, *àquilo* = *aakieloe*, *àquele(s)* = *aakèle/aakèlesj*, *àquela(s)* = *aakèlae/aakèlaesj*.

Het acento circunflexo (^) geeft aan dat de klemtoon op de betreffende lettergreep valt en heeft invloed op de uitspraak van de **a**, **e** en **o**.

De til (~) komt uitsluitend voor op de **a** en de **o** en geeft daarmee een neusklank aan: *mãe* = *mangj*, *lições* = *liesongjsj*, *mão* = *maoeng*.

De letters **k**, **w** en **y** komen in het Portugees niet voor, zodat het Portugese alfabet slechts drieëntwintig letters telt. De letters **b**, **d**, **f** en **t** klinken net zo als in het Nederlands en zijn daarom niet in de lijst opgenomen.

IN KASTELEN, KERKEN ENZ.

Hoe laat begint de rondleiding?

A que horas começa a visita?

ae ke ooraesj kongmèsae ae viezietae

Mogen we hier vrij rondkijken?

Podemos ver (livremente)?

poedèmoesj véér (lievremente)

Is er een rondleiding in het Duits/Engels?

Há explicação em alemão/inglês?

aa isjpliekaesaoeng eeng alemaoeng/ienghlèèsj

kasteel	castelo <i>m</i>	kaesjtèloe
paleis	palácio <i>m</i>	paeláásjoe
koninklijk	real	reál
hertogelijk	ducal	doekál
grafelijk	do Conde	doe kongde
bisschoppelijk	do Bispo	doe biesjpoe
koninklijke verblijven	aposentos <i>m</i> reais	aepoezèngtoesj reáájsj
ridderzaal	sala <i>v</i> dos cavaleiros	saalae doesj kaevaelèèjroesj
ontvangsthal	hall <i>m</i> de entrada	al de ingtraadae
balzaal	salão <i>m</i> de baile	saelaoeng de bajle
vesting	fortaleza <i>v</i>	fortaelèèzae
vestingwal	muro <i>m</i> da forteleza	moeroe dae fortelèèzae
bastion	bastião <i>m</i>	baesjtiaoeng
rondeel	bastião <i>m</i> redondo	baesjtiaoeng redongdoe
donjon	torre <i>m</i> de menagem	torre de menaezjeng
vestinggracht	canal <i>m</i> da fortaleza	kaenál dae fortaelèèzae
munitiekamer	depósito <i>m</i> de munições	depózetoe de moeniesongjsj
kerker	cárcere <i>m</i>	káársere
klooster	convento <i>m</i>	kongvèngtoe
abdij	mosteiro <i>m</i>	moesjtèèjroe
convent	convento <i>m</i>	kongvèngtoe
kathedraal	catedral <i>v</i>	katedrál
kerk	igreja <i>v</i>	ieghrèèzjae
moskee	mesquita <i>v</i>	misjkietae
synagoge	sinagoga <i>v</i>	sienaeghoogae
schip	navio <i>m</i>	naevieoe
koor	coro <i>m</i>	koeroe
altaar	altar <i>m</i>	altáár
gewelf	arco <i>m</i>	aerkoe
schatkamer	sala <i>v</i> do tesouro	saalae doe tezoeroe
kloosterhof	pátio <i>m</i> do convento	páátieoe doe kongvèngtoe
kloostergang	claustro <i>m</i>	klaoestroe

Nederlands Portugees

UITLEG

In deze beknopte woordenlijst vindt u achter alle zelfstandige naamwoorden het geslacht (*m* = mannelijk, *v* = vrouwelijk, *mv* = meervoud) vermeld. In de eerste kolom, waarin u dus de Nederlandse woorden vindt, geven we alleen de mannelijke vorm van een woord. In de Portugese vertaling vindt u zowel de mannelijke als de vrouwelijke vorm. Bijvoorbeeld: *koning rei m, rainha v* (m.a.w. de koning = *o rei*, de koningin = *a rainha*).

A

aanbevelen	recomendar	rekomendáár
aanbieden	oferecer	ofereséér
aanbieding	oferta <i>v</i>	ofertae
aangebrand	queimado/a	keimadoe/ae
aangenaam (behaaglijk)	agradável	aeghraedáável
aangenaam!	muito prazer!	moeingtoe prazéér!
aangetekend	registado/a	rezjiesjtadoe/a
aanhangwagen	reboque <i>m</i>	rebók
aankomen (ter plekke)	chegar	sjegháár
aankomen (in gewicht)	engordar	iengghordáár
aankomst(tijd)	chegada <i>v</i>	sjeghadae
aannemen (veronderstellen)	supor	soepóór
aannemen (accepteren)	aceitar	aeseitáár
aanrijding	acidente <i>m</i>	aksiedengte
aansteker	isqueiro <i>m</i>	iesjkeiroe
aantal	quantidade <i>v</i>	kwantiedade
aantrekken (kleding)	vestir	vesjtíer
aantrekken (naar zich toe)	atrair	atrahíer
aanvragen	pedir	pedíer
aanwijzen	indicar	iengdiekáár
aardappels	batatas <i>vmv</i>	baetatasj
aarde (planeet/grond)	terra <i>v</i>	terrae
aardewerk	cerâmica <i>v</i>	seráámiekae
aardig (sympathiek)	amável	amáável
accu	bateria <i>v</i>	batteríeae
achter (ligging)	atrás	aetráásj